

Ciberassetjament en el Bullying

Autor: Marina Parés SOLIVA (*)

Introducció

És molt comú que els assetjadors o la intimidació per utilitzar noves tecnologies d'informació d'Internet per a perpetrar els agressors, que es diu ciberassetjament. L'assetjament a través del ciberespai inclou tant les burles i les amenaces contra la víctima, de manera que qualsevol persona que vulgui intervenir en les situacions de bullying ha de saber aquest fet i saber que entenem quan parlem de ciberassetjament. El ciberassetjament inclou tant l'assetjament cibernètic com el virtual assetjament i aquesta classificació es basa en el tipus d'eines virtuals emprades pels assetjadors. No hi ha dubte que l'assetjament a través de les TIC (tecnologies de la informació i la comunicació) no és exclusiu dels nens i que també són utilitzats pels adults, per tant el ciberassetjament no és només en l'assetjament escolar, encara que el domini d'aquestes tècniques és àmpliament utilitzat en la intimidació.

Justificació

Dins de la web de xarxes d'Internet s'han fet diferents casos d'assetjament, tant en adults com entre menors, que requereixen reflexió. L'Associació Nacional de directors d'escola primària NAESP proporciona una informació a destacar, "segons els estudis un de cada quatre nens ha estat víctima d'intimidació a través d'Internet" (1). Ens enfrontem a un nou fenomen, on els conceptes gestionats pels pocs autors que s'han centrat en aquest problema, no sempre són coincidents. Necessitem una anàlisi conceptual que aclareix que entenem el ciberassetjament, l'assetjament virtual, la xarxa de mobbing, o la ciberintimidació; i aquest treball ho ha de fer.

A més de proporcionar clares definicions conceptuals, aprofundirem en el fenomen de l'assetjament en línia amb el desig que servirà de base per a una reflexió més profunda i potser, com a resultat d'aquesta reflexió, podem acabar amb la impunitat dels que operen d'aquesta manera. Aquest és l'esperit que ens anima.

Conceptes

Ja hem esmentat en el passat la disparitat de significats emprats pels diversos autors sobre els conceptes relacionats amb l'exercici de la violència psicològica en el ciberespai i la necessitat peremptòria d'aclarir aquests conceptes. Creiem que hem de ser capaços d'arribar a un acord, entre els quals ens encarreguem d'aquestes condicions, de manera que ens hem d'assegurar que el que entenem quan fem servir un concepte és entès pel destinatari amb el mateix significat. Per a això començarem la següent anàlisi conceptual dels termes: ciberassetjament, assetjament virtual, mobbing de la xarxa, assetjament als mitjans i ciberintimidació.

Ciberassetjament.

Per a alguns autors, com Bill Belsey (2) el terme es refereix a l'ús de qualsevol dels mitjans de les noves tecnologies per transmetre informació difamatòria i la comunicació hostil per un individu o grup, per tal de danyar un altre a través del correu electrònic, telèfon mòbil, pàgina web personal, fòrums i missatge de text immediat (msm). En contrast, per a altres autors, com Ina Klein (3) el terme es limita a la població de menors i l'ús de més mitjans tecnològics personals ,

com el correu electrònic anònim, missatgeria instantània (Messenger) o missatges de text a través del mòbil, deixant fora de concepte l'ús de llocs web o fòrums per a la fama.

Concretament, la definició de Bill Belsey (2) considera que "el ciberbullying implica l'ús de la informació i la comunicació tecnològica com el correu electrònic, telèfon mòbil, lloc web personal, fòrums i missatges de text immediats(MSM), difamatoris, així com deliberadament, i repetitivament recolzant, i repetitivament, comportament hostil per part d

En la definició de Ina Klein (3) afirma que "assetjament cibernètic: prové de l'escola o entorn social del nen per parells que a través de correus electrònics anònims, missatgeria instantània (Messenger) o missatges de text per telèfons mòbils, assalt o amenaçar les seves víctimes". En casos extrems, fan fotos de nens i adolescents en situacions compromeses o les modifiquen amb programes específics per ridiculitzar i/o humiliar-los (3). Ens agrada especialment la definició de l'Associació "Safe2Tell": "l'assetjament per Internet, conegut en anglès com" Cyber bullying ", es defineix de la següent manera:" la promoció del comportament hostil d'un individu que té la intenció de fer mal a altres individus, mitjançant l'ús de la tecnologia informàtica i les comunicacions; per exemple, correu electrònic, telèfons mòbils, missatgeria de text, missatgeria instantània), i llocs de webs personals (4).

Un cop hem recollit les diferents definicions del concepte i ja a la conclusió d'aquests conceptes, podem afirmar que la traducció més apropiada al castellà del terme "ciberassetjament" és la ciberintimidació. Al final de la secció de concepte proposem una definició del terme que s'ha de discutir.

Mobbing xarxa

El concepte es refereix a l'ús del ciberespai per realitzar una estratègia d'assetjament moral i el terme es pot traduir al castellà com a assetjament virtual, ja sigui això dirigit cap a una persona o una organització. Citem a l'autosuficiència de premsa com un dels portals que ha analitzat el fenomen (5):

"la particularitat de la xarxa de mobbing és que l'assetjament es realitza a través de la xarxa social de la persona-o organització-qui està calumniat i desqualificat. Això no és una mera xafarderia o una crítica ocasional, sinó una campanya real organitzada per destruir la credibilitat social o professional d'un tercer. Un munt de vegades el assetjat ni tan sols es descobreix que està sent atacat. S'intueix les seves conseqüències: portes que tanquen, miren cautelós i freda per part d'interlocutors que són abans amistosos i esquiven des d'un moment fins a l'endemà. "

Per Alejandro Castro (6): "la principal diferència entre el ciberassetjament i la cara a cara és que la transferència de menors a Internet els seus insults i amenaces fent pública la identitat de la víctima en un fòrum particular (Blogs, pàgines web), fins i tot facilitant en alguns casos els seus telèfons, de manera que les persones estranyes poden adherir-se a l'agressió. Aquesta situació d'assetjament en alguns casos pot ocórrer contra professors i gestors de l'escola. Un altre tret característic és que mentre el fòrum on s'està quedant no es treu, pot perpetuar assetjament durant mesos o anys. "

Proposta conceptual

Per a Parés (2008) autor d'aquest treball científic, cal distingir entre el ciberassetjament i la xarxa mobbing. Es proposa utilitzar el terme ciberintimidació quan volem descriure comportaments hostils i humiliants a través del ciberespai mitjançant l'ús de les TIC personals (correu electrònic, MSM, xats i telèfons mòbils) i reservar el terme d'assetjament virtual als mateixos comportaments quan es transmeten a través de les TIC més col·lectives (llocs web, blogs, fòrums i llistes de correu). Creiem que l'impacte sobre la víctima és extremadament seriós en ambdós casos i que tots dos termes han de descriure aquestes situacions de comportament hostil i vexatori, independentment de l'edat de l'emissor o del receptor.

Aquesta proposta terminològica pretén distingir entre la intimidació i l'assetjament; entenent que en el primer, el comportament hostil té un principi i un final. S'inicia quan la víctima està amenaçada i vetada i acaba quan la víctima rep el missatge, ja sigui a través de l'ordinador o el mòbil. D'altra banda, quan utilitzem el terme assetjament hem de referir-se a situacions que encara tenen una situació inicial on es manifesta un tracte hostil cap a la víctima, que roman al llarg del temps. Es tracta de situacions en què la comunicació hostil i degradant no té forma de terminació i això té en compte els mitjans utilitzats. Tots sabem que les vexacions publicades a llocs web, fòrums i llistes de correu són permanentment públics, ja que els nous usuaris poden accedir a informació hostil molts anys després de la publicació del primer missatge, desacreditar així la persona humiliada és permanent i sense una data de caducitat. És precisament aquesta constància en el temps que permet ser considerada com una situació d'assetjament. No podem abandonar aquesta secció sense esmentar altres dos conceptes relacionats, que ja s'han definit anteriorment, com ara els termes de "Assetjament mediàtic" i "ciberespai".

El concepte d'assetjament mediàtic va ser definit per l'autor d'aquesta comunicació en 2005 (Parés 2005) (7) com:

"Aquest terme s'utilitza per identificar situacions en què una persona o grup de persones participen en un conjunt de comportaments caracteritzat per la violència psicològica, aplicat sistemàticament durant un temps en una altra persona destinada a causar el frotis d'ella, utilitzant qualsevol mitjà de comunicació de masses."

Sent, per tant, estratègies utilitzades per desacreditar una persona a través de la maledicció i el rumor. L'assetjament mediàtic és un concepte que s'identifica amb l'assetjament moral ja que els efectes són els mateixos, el descrèdit, a través de l'insult i la moralitat, i aquest concepte abasta tant l'assetjament virtual, i la ciberintimidació.

Un altre concepte a destacar és el terme ciberespai, que es defineix com un concepte abstracte que serveix per representar fets informàtics produïts a través de xarxes públiques interconnectades comunament coneguts com Internet (8). Per concloure aquest apartat, proposarem la reflexió i la possible acceptació de les següents definicions de ciberintimidació i assetjament virtual.

Proposem definir l'assetjament cibernètic com:

"La promoció del comportament hostil d'un individu que té la intenció de fer mal a altres persones, mitjançant l'ús de la tecnologia informàtica i les comunicacions individuals de recepció" (Parés 2006). Per exemple, el correu electrònic, els telèfons mòbils,, la missatgeria de text i la missatgeria instantània "es tradueixen a l' anglès com a cyberbullying. En aquesta definició, són responsables de la conducta hostil no només a la que l'inicia sinó a qui la promou i la difon.

Proposem definir assetjament virtual, de la següent manera:

"L'assetjament que es duu a terme a través de la xarxa social de la persona-o de l'organització- que està calumniada i desqualificada. Ús d'espais públics a Internet "(Parés 2006). Com ara llocs web, blogs, fòrums i llistes de correu per crear una campanya organitzada veritable per destruir la credibilitat social o professional d'un tercer. La seva traducció a l'anglès com a mobbing de xarxa.

ACOSTANT-SE AL FENOMEN

Una vegada aclarit el sentit dels termes, cal fer un breu acostament al fenomen de l'exercici de la violència psicològica a través de les noves tecnologies de la informació. L'exercici de la violència perjudica l'ús de nous avenços, perquè en lloc de transmetre informació que transmeten la informació a mesura que es converteixen en propagadors de bromes i desacredita, que fan malbé altres éssers humans amb impunitat. En definitiva, les víctimes són impotents. No tenim cap dubte que aquestes accions són promogudes per persones sense escrúpols que s'aprofiten de la manca de legislació en aquest sentit, que els dona total impunitat.

Estem d'acord amb l' autosuficiència de premsa quan afirma que "la informalitat de les xarxes permet a la gent hostil, ressentit, amb un desig de dominació o manca d'escrúpols, per assetjar amb impunitat. Córrer un rumor o una calúmnia, per una raó personal o per diferències ideològiques, anònimament o imparabile, per paraula de boca o per correu, no és un mal sense conseqüències".

L'assetjament pot causar estrès, somatització, depressió, o conduir al suïcidi "(5). Citem a Inda Klein com alerta: "els nens que estan intimidat experimenten sofriment real que pot interferir amb el seu desenvolupament social i emocional, així com el seu rendiment escolar. Algunes víctimes de la intimidació han arribat al suïcidi "(3). NAESP afirma que "hi ha una nova forma d'humiliació a les escoles d'avui-la intimidació a través d'Internet. A través d'Internet, els nens poden romandre anònims per incitar a altres nens, difondre rumors cruel, i, de vegades fins i tot per amenaçar el dany físic. I la pitjor part és que això pot succeir en qualsevol lloc, en qualsevol moment. La mateixa tecnologia que ens ha donat tants beneficis també significa dolor per a massa nens, alhora que permet a altres intimidar als seus companys sense ser descobert "(1).

Altres autors també han abordat el fenomen, per la qual cosa Claudia Altamirano en la seva obra titulada "l'assetjament virtual" ens diu que "els amants i els ressentiments menyspreats ara gaudeixen dels mitjans ideals de venjança simbòlicament: la xarxa d'Internet, que els proporciona la facilitat i la llibertat des de l'anonimat. La llei no atorga cap càstig, però no tot es perd ",afegint que" els usos que aquesta generació dona a la tecnologia; on la xarxa d'Internet i

la telefonia cel·lular, amb tots els seus recursos, ofereixen als amants rebutjats, als ex-socis abandonats i als ressentits, una venjança simbòlica, per a ser capaç de enfonsar l'objecte dels seus odís en un entorn públic" (9). Considerem important destacar aquest aspecte de maldat i venjança, descrit per Altamirano, per la persona que impulsa i promou aquestes situacions. Com l'Alejandro Castro informa de les greus repercussions que té l'infant víctima d'aquest tipus de violència psicològica, ens informa en la seva obra que "a través d'un comunicat de premsa originat a Bangkok al novembre de 2005, es va denunciar l'estudi" violència contra els nens al ciberespai ". Les lleis febles i l'acció fragmentada per la indústria exposa als nens de tot el món a la violència a través d'Internet i altres tecnologies cibernètiques d'una manera cada vegada més preocupant, l'informe revelat. Diu que la violència contra els nens a través de les noves tecnologies és omnipresent. Aquesta violència provoca depressió i dany físic i psicològic prolongat a les víctimes i està superant la capacitat dels cossos policials "(6). Per la seva banda, Natalie Noret lamenta que "l'aparició de les noves tecnologies també ha generat nous mètodes per convertir la vida d'un nen en un veritable infern" (10).

La manera d'operar per intimidar i assetjar és la propagació del rumor. Vegem com en Santiago Camacho l'analitza en el seu llibre Calúmnia que es manté alguna cosa, en ell ens diu que "la calúmnies s'estén a través d'Internet com un llamp. Correu electrònic en el correu electrònic, paraula de la boca. És possible que abans que mori, la notícia falsa o el "bullo" muta, canvii el nom del seu protagonista depenent de les actuals filies o fòbies d'un dels emissors, i metamorfosis en una nova notícia falsa (11). També explica que "un simple rumor pot aixafar a un enemic més fortament que un canó", i conclou que "el rumor s'utilitza, en la majoria dels casos, per desestabilitzar o desacreditar una persona o organització, i atacar-lo és gairebé impossible." L'eminent autor també afirma que "el rumor requereix la mediació d'un nombre d'actors que en complicitat decideixen posar pressió sobre un grup o una persona". Conclou assenyalant que "les calúmnies i els rumors danyen la imatge de la persona agredida, afecten els seus sentiments i causen un dany innecessari perquè són falsedats absolutes" (11).

No vull deixar d'assenyalar dos exemples trobats a la xarxa, ambdós d'assetjament virtual. En la primera es tracta d'un assetjament constant per part d'un individu cap al webmaster d'un fòrum que va acabar amb la desaparició del fòrum.

EXEMPLE no 1: des que vaig obrir Gatopardo ha estat en els meus enllaços de portada La Finestra de Tau. (...) Després de suportar l'assetjament constant d'un psicòpata que el va deixar amb comentaris insultant en el seu bloc, Tautina ha des inscrit la seva pàgina. Qui assetjat, insultat i insultat té la seva IP: XXXXXXXX . (12)

En el segon exemple ens enfrontem a un sol acte d'intimidació que, com encara es publica a la xarxa, esdevé assetjament. Malgrat els anys des de la publicació d'aquest únic missatge, es manté a disposició dels nous lectors, i el bon nom de la víctima segueix sent danyat de manera perpètua. Transcriu l'opinió que apareixia al bloc "Punto de vista".

Exemple no 2 : el meu amic (...) va escriure un article titulat Mobbing Immobiliari, que va ser publicat a mobbing Opinion. Comença parlant de l'assetjament moral dels propietaris i explica que aquesta pràctica s'està estenent a tots els sectors de la vida espanyola. L'article va ser contestat en el mateix lloc. La resposta va ser un atac furiós i personal. Els atacs personals

s'exclouen en llocs civilitzats. (...) Si els atacs personals són repressibles en qualsevol lloc, molt més s'ha d'evitar en llocs específics per combatre l'assetjament moral. (13).

Conclusions

Segons la majoria dels autors, la intimidació i l'assetjament a través del ciberespai té greus conseqüències sobre la salut i el bon nom i la credibilitat de la víctima; i no obstant això, tothom està d'acord en la impunitat dels que operen d'aquesta manera. La impotència de la víctima d'assetjament cibernètic i l'assetjament virtual és sorprenent en una regla de dret. En definitiva, podem dir que la víctima, sigui persona o organització, adult o menor, és l'objectiu principal de la malícia que es nota en l'envejós acarnissament a través del engany, en la forma més moderna d'Internet, i que els promotors de l'engany són aquells subjectes que es mouen dins de la web de les xarxes d'Internet, on saben que la credibilitat és essencial per pertànyer. Segons la NAESP. "no hi ha res de nou sobre el bullying, l'única cosa nova és que ara és més fàcil a través d'Internet. Simplement creant un nom de pantalla o identitat per a missatges instantanis, els nens poden utilitzar la Internet per enviar missatges odiosos que en la majoria dels casos no permeten que el seu origen es coneguin. " (1)

La impotència de la víctima de l'assetjament mediàtic es descriu en un article de premsa d'autosuficiència, quan afirma que "la xarxa de mobbing, és una nova forma d'assetjament moral que opera amb total impunitat dins de les xarxes" i afegeix "la xarxa de mobbing es produeix en aquest espai ampli i indefinit en què les víctimes tenen poques possibilitats de defensar. Concloem que la difamació a Internet no té repercussions penals, i només en alguns casos hi ha repercussions civils. Si vostè ha estat víctima de l'assetjament per algú que busca venjança virtual, les possibilitats es limiten a una demanda civil que la majoria de les vegades no té èxit i tots impliquen que la impunitat de l'atacant està assegurada. Hem de preguntar-nos, la xarxa té recursos, que ens permeten trobar qui s'amaga darrere del seu ordinador?

En part, per defensar-se de l'assetjament cibernètic, podeu restringir l'accés a pàgines personals o cancel·lar-les permanentment, igual que amb els comptes de correu electrònic; o cerqueu l'adreça IP de la màquina des de la qual s'han emès els missatges. Hem de tenir en compte si això és suficient. Com afirma Claudia Altamirano: "si la víctima de la difamació vol prendre mesures legals per aturar aquests atacs, ha de tenir paciència i expectatives baixes, perquè el procés és llarg i no pot suportar fruits" (9) els ciutadans sabem que els assetjadors sexuals o morals van gaudir d'impunitat durant un temps, fins que es va especificar la xifra de delictes. Una cosa semblant haurà de passar amb aquest nou flagell anomenat ciberassetjament. Esperem que aquesta comunicació contribueixi a la conscienciació de la indefensió de les víctimes d'assetjament i intimidació virtual i de la impunitat dels violents que operen a les xarxes d'Internet, i si contribueix a pal·liar aquesta injustícia estarem satisfets.

Notes.

(*) Basat en l'article "ciberassetjament. Un tema de reflexió" de Marina Parés Soliva. Diplomada en Treball social. Pèrit social jurídic. Presidenta del Servei Europeu de informació sobre el mobbing (SEDISEM). Webmaster www.acosomoral.org

Referències

(1) Asociación Nacional de Directores de Escuelas Primarias (NAESP). Informe a la Pares: escrit per als directors escolars. "La Intimidación a través del Internet"

http://dinwiddie.k12.va.us/info/parents_rtp1-05.pdf

(2) Bill Belsey Professor de Ensenyança Media. Springbank, Alberta Canadà.

"Cyberbullying". www.cyberbullying.ca

(3) Inda Klein. Autora e investigadora del Consell Nacional de la Infància, Adolescència i Família (Argentina). "Pornografía Infantil, una forma de Explotación Sexual en la Red"

http://blog.eun.org/insafe/2006/02/argentina_asiba_pornografia_in_1.html

(4) Associació Safe2Tell "Es su hijo víctima de intimidación por medio de Internet?"

http://www.aps.k12.co.us/wheeling/newsletters/wheelingoctnews06_span.pdf

(5) Autosuficiencia Press. Revista Digital. "Acosados en la Red"

<http://tabloide.eurofull.com/shop/detallenot.asp?notid=41>

(6) Alejandro Castro Santander. Pedagóg i Professor de la Universitat Catòlica de Argentina " El Ciber Acoso escolar" <http://www.rieoei.org/opinion23.htm>

(7) Marina Parés. Diplomada en Treball Social. Assetjament Mediàtic. Definició: " Aquest terme es fa servir per identificar situacions en que una persona o un grup de persones exerceixen un conjunt de comportaments caracteritzats per una violència psicològica, aplicada de forma sistemàtica durant un temps sobre una altre persona tendent a provocar el desprestigi de la mateixa, utilitzant per fer-ho qualsevol medi de comunicació de masses" Juny 2005 <http://www.acosomoral.org/indexmediatico.htm>

(8) William Gibson "Neuromancer" 1984. El terme Ciberespai fou introduït per el autor en la seva novela de Ciencia-Ficción.

(9) Claudia Altamirano. Periodista. "Acoso Virtual".

<http://www.eluniversal.com.mx/nacion/144504.html>

(10) Nathalie Noret. Psicòloga del Col·legi St John a York. "Ciber amenaza una nova forma de violència virtual" <http://www.aldia.atonra.com/?p=77>

(11) Santiago Camacho escriptor i periodista. Llibre "Calumnia, que algo queda" Ed. La Esfera de los Libros S.L. Madrid.2006.

(12)El Gatopardo "la ventana de Tau". <http://gatopardo.blogia.com/2005/050301--la-ventana-de-tau-hadesaparecido.php>

(13) Punto de Vista "Ataques Personales"

<http://wpuntodevistaw.blogspot.com/2005/08/sobre-losataques-personales.html>

logo de la "arroba-bomba"

Col·locar el logotip de "bomba de bomba" en una pàgina d'Internet és una manera de fer que els assetjadors potencials sàpiguen que no anem a compartir les seves confidències destructives. © premsa d'autosuficiència Press